

**Zeker
zijn**

—

**van een mooi,
groen, lief en
sociaal Zwolle**

**Verkiezingsprogramma
PvdA Zwolle 2018-2022**

Een prachtige stad die tot 2040 langzaam doorgroeit tot 140.000 Zwollenaren. Een stad waar we trots op zijn. Waar we samen werken, ontspannen en zorgen voor elkaar. Waar we ons samen inzetten om je straat groener of veiliger maken. Een stad waar je kunt genieten van festivals en theater. Van een avondje PEC of hardlopen langs de IJssel. Een stad waar alle kinderen gelijke kansen krijgen, waar we zuinig omgaan met de natuur. Waar we werken aan schone energie. Een stad waar we samen werken, ontspannen en zorgen voor elkaar. Dat is het Zwolle waar de PvdA de afgelopen jaren aan heeft gebouwd en daaraan willen we blijven bouwen! En dat doen we niet alleen, dat doen we bijvoorbeeld samen met alle [#bouwersvanzwolle](#).

En ja, onze uitgangspositie is goed. Mensen in Zwolle zijn over het algemeen erg tevreden met hun stad. Het gemiddelde rapportcijfer is een 7,8*. Zwolle is financieel gezond. Onderwijs, cultuur en sport zijn van een hoog niveau, net als de kwaliteit van de binnenstad en de leefbaarheid van wijken. Maar niet alles gaat goed en niet voor iedereen is het goed leven in onze stad. En er zijn nieuwe uitdagingen. Ons energiegebruik moet duurzamer. Onze arbeidsmarkt verandert en iedereen moet de kans krijgen een bijdrage te leveren aan zijn omgeving. De bestaanszekerheid van mensen staat onder druk. In de gezondheidszorg zijn grote stappen ter verbetering gezet, maar er zijn ook nog grote stappen te maken. Zwolle mag ook een beetje liever worden: tolerantie en verdraagzaamheid of simpelweg een beetje begrip voor elkaar opbrengen is soms ver te zoeken. En ook in Zwolle lijken regels soms belangrijker dan mensen.

Hoe is ons verkiezingsprogramma totstandgekomen?

In ons verkiezingsprogramma zijn we niet over één nacht ijs gegaan. We hebben in heel veel wijken met heel veel mensen gesproken, met deskundigen hebben we over verschillende thema's gesproken, we hebben onze leden geraadpleegd en onze eigen kennis en ervaring volop benut. De uitkomsten daarvan kunnen we niet samenvatten op een A4tje. En dat willen we ook niet. Daarom hebben we per thema en per wijk beschreven wat wij willen bereiken en hoe wij dat willen doen. Dit is de samenvatting van ons verkiezingsprogramma. Hiermee laten we zien waar onze prioriteiten liggen voor de toekomst van Zwolle en alle Zwollenaren. Op zwolle.pvda.nl/standpunten vindt u per thema en wijk alle achtergronden en afwegingen.

Natuurlijk zijn nog niet alle keuzes die wij de komende jaren maken te voorzien. We laten ons daarom altijd leiden door onze idealen. Zeker zijn van goed en eerlijk werk. Dat je mag zijn en worden wie je bent. Dat er goede zorg in de buurt is. Dat je fijn, veilig en betaalbaar kunt wonen. Dat er goed en passend onderwijs is. Dat je zeker bent dat de gemeente er voor je is.

Wij danken alle Zwollenaren die met ons mee hebben gedacht!

Eefke Meijerink
lijsttrekker PvdA Zwolle

* (Buurt voor Buurt-onderzoek, 2016)

Zeker zijn van een eerlijke toekomst

Gezond zijn, veilig voelen, voldoende inkomen, geen grote schulden en een dak boven je hoofd, dat is gelukkig voor veel mensen vanzelfsprekend. Als deze zekerheden ontbreken kun je op ons rekenen, altijd! En die zekerheid is belangrijk want als mensen zich zeker voelen hebben ze een fijner leven en kunnen ze zich ontwikkelen. We zorgen daarom voor goede en betaalbare hulp in en om huis, begeleiding, verzorging en dagbesteding. Onze armoederegelingen richten zich niet alleen op eerste levensbehoeften maar ook op deelname aan de samenleving. Kinderen krijgen de kans om normaal op te groeien, ook als hun ouders weinig geld hebben. We zorgen voor voldoende sociale woningbouw en voor wonen met begeleiding als zelfstandig wonen (even) niet gaat. Ook veiligheid is een essentiële basisbehoefte. Thuis en in je woon- en leefomgeving moet je je gewoon veilig voelen. Goed verlichte straten, welzijnswerk, cameratoezicht en politie inzet zijn middelen die wij in willen zetten indien nodig. Er zijn steeds meer verwarde personen op straat. Deze mensen voelen zich niet veilig en dragen bij aan gevoel van onveiligheid bij anderen. We zorgen dat deze mensen geholpen worden en als dat niet lukt in ieder geval opgevangen. Bestaanszekerheid gaat ook over de generaties na ons. Het realiseren van een groene en duurzame stad is een grote vernieuwingsopgave waarin forsere stappen gezet moeten worden dan de achterliggende jaren. We willen in 2050 een energieneutrale stad zijn en zetten de komende jaren in op verduurzaming van woningen en een goede energiemix, inclusief windmolens.

Nieuw bouwen doen we in de bestaande stad en in Stadshagen. En ook de bestaande stad vergroenen we. In het bijzonder geldt dat voor het Broerenkwartier in de binnenstad. We willen investeren in een goede mix van wonen, groen en divers ondernemerschap.

Zeker zijn dat je iedere maand kunt rondkomen

- Vergroten bereik van armoederegelingen
- Maatwerkbudget voor sociaal wijkteam
- Bereiken van groepen mensen zonder bijstandsuitkering
- Voorkomen armoedeval
- Structurele huisvesting voedselbank
- Afspraken met schuldeisers die vaak te maken hebben met mensen met schulden waardoor afspraken niet steeds opnieuw per individu/huishouden gemaakt hoeven te worden
- In navolging van afspraken met bijvoorbeeld woningcorporaties afspraken met zoveel mogelijk partijen over vroege signalering van problematische schulden
- Voorlichting op scholen in het kader van preventie en schuldproblematiek
- Ondersteuning voor vrijwilligers die actief zijn als schuldhulpmaatje of cursussen budgetbeheer verzorgen
- Schuldhulpverlening van de gemeente bereikbaar maken voor kleine zelfstandigen
- Zorg blijven contracteren tegen voorwaarden waardoor medewerkers fatsoenlijk werk en loon hebben

Zeker zijn van zorg in de buurt

- De sociale wijkteams krijgen meer medewerkers om de werkdruk te verlichten. Het bereik van de sociale wijkteam wordt verder vergroot. Ook in de Aa-landen komt een sociaal wijkteam

- Frauderende zorgorganisaties worden aangepakt
- Een ruimhartige vrijwilligersvergoeding toestaan
- Met een toenemend aantal ouderen met een niet-westerse achtergrond is het belangrijk ook aandacht te hebben voor culturele verschillen in de zorg (cultuursensitieve zorg)
- Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat vertrouwelijk met hun gegevens omgegaan wordt. Ze moeten zelf altijd inzage kunnen krijgen van hetgeen is vastgelegd.
- Pilots met jonge zorgvragers om te onderzoeken hoe ICT, robotica, blockchain, zelfsturende auto's de zelfstandigheid kunnen bevorderen
- Goede toegankelijkheid van de openbare ruimte, het openbaar vervoer en openbare gebouwen
- Aan de slag met dementievriendelijke wijken
- Extra investeren in het opbouwwerk om de sociale leefomgeving van mensen te helpen versterken
- Doorgaan met 'niemand op straat' en daarom de financiering van De Herberg met woningbouwcorporaties, RIBW Groep Overijssel en de gemeente opnieuw regelen

Zeker zijn van een betaalbaar en goed wonen

- Voldoende betaalbare woningen, zowel in de huur- als koopmarkt
- Huren die meeverhuizen met bewoners om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen
- Duurzaam bouwen of aanpassen: energiezuinig, klimaatbestendig en waar mogelijk levensloopbestendig
- Dijklanden wordt definitief aangewezen als groene uitloop en niet bebouwd
- Dat er veilige en betaalbare studentenhuisvesting is die voldoet aan de geldende norm.
- In Zwolle te starten met een pilot om de doelgroep voor de sociale huurwoningen te verruimen.
- Meer afvalbakken terug op straat
- Groenonderhoud beter afstemmen op de wensen en mogelijkheden van buurten
- Meer groen in stenige wijken, onder andere via geveltuintjes en boomspiegel--tuintjes
- Meer groen bij de herontwikkeling van Hanzeland

Zeker zijn van goed werk

Werk is voor bijna alle mensen van grote waarde. Het zorgt voor inkomen, persoonlijke ontwikkeling en sociale contacten. Wij verwachten dat mensen een bijdrage leveren aan de samenleving en waarderen al het werk in gelijke mate, betaald, onbetaald of de zorg voor naasten. We willen toe naar een duurzame, circulaire economie en naar samenwerking met maatschappelijk en sociaal betrokken bedrijven. We zorgen voor goede bereikbaarheid. Voetgangers, de fiets en het openbaar vervoer krijgen daarbij voorrang. We investeren niet in verdere uitbreiding van de Ceintuurbaan maar in innovaties die leiden tot slimmer autogebruik. We begrijpen dat de arbeidsmarkt verandert en dat er daardoor banen veranderen en verdwijnen. In bijvoorbeeld ICT, creatieve industrie en duurzame energievoorziening ontstaat nieuw werk. Regionaal werken we samen om te zorgen dat niet alleen de top maar ook de basis van de arbeidsmarkt en alles daar tussenin daarvan profiteert. Door de veranderende arbeidsmarkt is het ook nodig te onderzoeken hoe we kunnen zorgen dat mensen hun kwaliteiten ook in de toekomst kunnen blijven inzetten met behoud van bestaanszekerheid. Het experiment sociale bijstand bereiden we daarom graag uit richting een experiment basisinkomen. We willen als overheid en met samenwerkingspartners streven naar zoveel mogelijk vaste banen en schijnconstructies en oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt accepteren we niet. Mensen die zelfbewust kiezen voor ondernemerschap ondersteunen we ook. Ook zij moeten terug kunnen vallen

op onze voorzieningen. Mensen met een arbeidsbeperking helpen we bij het vinden van aangepast werk. Beschut werk organiseren we zelf als het bedrijfsleven onvoldoende arbeidsplekken weet te realiseren. Er is ruimte voor bedrijvigheid met respect voor de natuur, ons groene buitengebied beschermen we tegen wildgroei.

- Experiment basisinkomen uitbreiden
- Tegengaan van iedere vorm van discriminatie op de arbeidsmarkt
- Investeren in gezonde wijkwinkelcentra
- Ondernemers in de detailhandel mogen zelf bepalen of ze op zondag geopend willen zijn.
- Zoveel mogelijk vaste contracten en - ook voor ZZP-ers - goede arbeidsvoorwaarden. De gemeente moet hierin een voorbeeldbeleid voeren, als werkgever en als opdrachtgever
- Binnen het arbeidsmarktbeleid nog meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een baan helpen. De gemeente zelf levert hierin een wezenlijke bijdrage
- Zorgen voor betere afspraken met bedrijven om te zorgen voor genoeg (betaalde) stage- en toekomstige werkplekken zijn.

Zeker zijn dat je ertoe doet

Zijn wie je bent, in een omgeving die dat ook doet en elkaar daarin waarderen, zorgt voor een gelukkige en tolerante stad. Ruimte om zelf, samen met je burens invloed te hebben op je leefomgeving. Er moet ruimte zijn voor gesprek, protest en burgerlijke ongehoorzaamheid zolang je elkaars grenzen respecteert. Je ideeën moeten gehoord worden en samen opgepakt worden. En daarvoor heb je politici nodig die dicht bij de mensen staan.

Voorwaarde is dat je je verbonden voelt met de mensen om je heen, in je straat, je buurt, op je werk of de school van je kinderen. Samen maken we de stad. Als we de ogen sluiten voor eenzaamheid in onze eigen straat dan accepteren we dat er mensen eenzaam zijn in onze eigen stad. Als PvdA accepteren we dit nooit. We investeren in leefbare wijken, in opbouwwerk, welzijnswerk en waar echt nodig in bemoeizorg. We zorgen dat ouderen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen en helpen hen daarbij. De verbinding tussen generaties en tussen verschillende bevolkingsgroepen is daarbij van wezenlijk belang.

We zorgen dat er in onze stad plek is voor iedereen, of je nou in villa, een rijtjeshuis of op een woonschip woont.

Ook in onze stad hebben we te maken met Zwollenaren met extreme idealen, zowel aan de linker- als aan de rechterzijde van het politieke landschap. De PvdA zet daarbij in op preventie en repressie. Bedreigingen accepteren we niet, hierop zetten we gericht en hard in.

- Voorkomen en tegengaan van discriminatie van vrouwen, LHBT-ers, Nederlanders met een migratieachtergrond, in het bijzonder bij de overheid, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven
- Meer actie om ouderen mishandeling te herkennen en tegen te gaan
- Aandacht voor discriminatie op grond van sekse, in het bijzonder op middelbare scholen
- Financiële en morele ondersteuning van de activiteiten van het COC
- Duidelijke afspraken met maatschappelijke organisaties en bedrijven over het in dienst nemen van mensen met een beperking, niet ten koste van reguliere banen

Zeker zijn dat je mag worden wie je bent

Om te kunnen zijn wie je bent moet je kunnen ontdekken wie je bent. School, sport en cultuur helpen je daarbij. In kunst en cultuur investeren we meer dan we de afgelopen jaren hebben gedaan. Er zijn werkplekken en broedplaatsen nodig. De kwaliteit van kunstenaars en ondernemers in de stad mag zichtbaarder worden, bijvoorbeeld op festivals en in exposities. De creatieve industrie verbinden we aan onze innovatieopgaven. We benutten de kracht van het conservatorium, de kunstacademie en de creatieve vakschool in onze stad.

Zwolle is een rijke onderwijsstad. Naast de creatieve opleidingen, zijn basisscholen, een verscheidenheid aan middelbare scholen, middelbaar beroepsonderwijs en hoger beroepsonderwijs zichtbaar in de stad met een veelzijdig aanbod. Voor de PvdA is het van belang dat onderwijs bereikbaar is voor iedere Zwollenaar en dat ieder kind en iedere scholier en student de kans krijgt om zijn talenten te ontdekken en zich te ontwikkelen. Ongeacht achtergrond, afkomst of het opleidingsniveau van ouders. De PvdA maakt zich sterk voor onderwijs op maat, extra aandacht voor kinderen die dat nodig hebben en de zekerheid dat het onderwijs voor iedereen toegankelijk is. Dus geen hoge ouderbijdragen of aanvullende eisen voor de basisschool of middelbare school.

- Investeren in langjarige festivals en evenementen
- Investeren in permanente locaties (zoals de Vishay of de Spoorzone) met werkplekken die geschikt zijn voor kunstenaars en creatieve ondernemers als theatermakers en muzikanten
- Ondersteuning van nieuwe initiatieven
- Kinderopvang, voorschoolse educatie, peuterspeelzaal en basisschool sluiten in Zwolle naadloos op elkaar aan
- Voor alle kinderen moeten er mogelijkheden komen voor bijles en ontwikkeling buiten schooltijd
- Zoveel mogelijk jongeren komen met een diploma van school
- Jongeren die voortijdig een opleiding verlaten blijven actief in beeld bij de gemeente en worden begeleid naar opleiding of werk
- Sterkere verbindingen tussen onderwijs en de sociaal wijkteams/jeugdhulp

Zeker zijn dat je stem gehoord wordt

Wij geloven dat gemeentepolitiek het dichtste bij de mensen staat. We kunnen direct voor Zwollenaren op komen, of het nou gaat om de hoogte van vliegroutes of bezuinigingen in de zorg. Onze loyaliteit ligt in de eerste plaats bij de mensen in onze stad. Als het nodig is spreken wij dus ook onze landelijke politici aan op verkeerde besluiten. Alleen als zeggenschap van de Zwollenaren goed geregeld is, kunnen we hiervoor zorgen. Niet alleen je stem eens in de vier jaar doet ertoe. Wij gaan iedere maand een andere wijk in om te horen wat er speelt.

We laten onze politieke keuzes leiden door wat we zien en horen in onze stad met behoud van onze waarden. We zoeken daarom mensen actief op. En toch zijn er ook in Zwolle mensen die zich niet gehoord of gezien voelen, keer op keer. Eerlijke kansen voor iedereen zijn daarop ons antwoord. Ook de gemeente moet lessen trekken. Ondoorgrondelijke formulieren en brieven, vervelende bejegening als je om hulp vraagt en lange wachttijden of ingewikkelde procedures komen nog te vaak voor. Zo vervreemd je als overheid van de mensen. Wij zetten in op verbetering met het

versimpelteam, maar ook gericht - bijvoorbeeld bij de afdeling sociale zaken -.

Goed bestuur is ook dat mensen voorop staan. Dat de overheid zijn best doet om een zo passend mogelijk aanbod te doen. En bij tegenstrijdige regelingen in het voordeel van de Zwollenaar te kiezen. De financiën van Zwolle zijn na pijnlijke bezuinigingen tijdens de crisis weer op orde en het perspectief voor de komende jaren is gunstig. De PvdA wil de ruimte die nu ontstaan is gebruiken om gericht te investeren in de mensen en de stad.

Zwolle is het levendige centrum van een grote regio. Dagelijks komen tienduizenden mensen naar Zwolle voor werk, onderwijs, gezondheidszorg, winkelen of cultuur. Stad en regio hebben elkaar nodig en werken op steeds meer terreinen samen. De PvdA wil deze ontwikkeling krachtig ondersteunen en ervoor zorgen dat die samenwerking gebaseerd is op gelijkwaardigheid en tweerichtingsverkeer.

- Wijkbudgetten invoeren voor alle wijken, waarbij de wijk zelf beslist over het budget
- Een proefproject waarbij een wijk meedoet en meebeslist over de aanbesteding van zorg- en welzijnstaken
- Nog meer investeren in het adopteren van een wijk of buurt ('wijkcontactraadsleden', de 'buurtbivak')
- Stimuleren van sterke cliëntenraden bij gemeente, zorg- en andere hulpverleningsorganisaties

en verder...

Zeker zijn van een gezonde stad:

- Doorgaan met het vernieuwen van gras- naar kunstgrasvelden en deze na vernieuwing mede toegankelijk maken als bijvoorbeeld buurtvoorziening
- Aanleggen van beweegroutes in de openbare ruimte
- Vervanging van de oude Stilo-hal door een nieuwe binnensportgebouw in de wijk
- Realiseren van een indoor skatebaan
- Stimuleren van mensen met een beperking en overgewicht om te gaan sporten
- Sportservice Zwolle krijgt meer financiële ruimte voor een goede ondersteuning om elk kind iedere dag in beweging te krijgen

Zeker zijn van veilig en goed vervoer

- Een goed openbaar, toegankelijk en voor de burger betaalbaar vervoersnetwerk in Zwolle blijft bestaan
- Autoluwe binnenstad
- Meer snelle fietspaden van en naar Zwolle, bijvoorbeeld vanuit Dalfsen
- Snellere en veiligere fietsverbindingen in de stad, bijvoorbeeld extra fietstunnels onder de Zwartewaterallee, uitbreiding van het aantal fietsstraten en meer ruimte voor fietsers op de binnenring
- Extra stallingsplaatsen voor fietsen in en rond de binnenstad
- Samen met Deventer en de provincie Overijssel verbetering van de spoorlijn Zwolle-Deventer, zodat station Zwolle-Zuid gerealiseerd kan worden
- Te hard rijden in woonwijken aanpakken
- Geen overlast voor inwoners van Zwolle en omgeving door Lelystad Airport
- De maatschappelijke discussie over vliegen en duurzaamheid gaan we ook in Zwolle voeren en ondersteunen.